

VYHODNOTENIE ČINNOSTI ZA ROK 2014 REGIONÁLNE OSVETOVÉ STREDISKÁ (ROS) BBSK

Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja

Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici, www.sosbb.sk, s krajskou metodickou pôsobnosťou a územnou pôsobnosťou v okresoch **Banská Bystrica a Brezno**

Gemersko-malohontské osvetové stredisko v Rimavskej Sobote, www.gmos.sk, územná pôsobnosť v okresoch **Rim. Sobota a Revúca**

Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko vo Veľkom Krtíši, www.h-ios.sk, územná pôsobnosť v okrese **Veľký Krtíš**

Novohradské osvetové stredisko v Lučenci, www.noslsc.sk, územná pôsobnosť v okresoch **Lučenec a Poltár**

Podpolianske osvetové stredisko vo Zvolene, www.osvetazvolen.sk, územná pôsobnosť v okresoch **Zvolen, Detva a Krupina**

Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom, www.osvetaziar.sk so svojou pobočkou v Banskej Štiavnici, územná pôsobnosť v okresoch **Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica a Žarnovica**.

PREHL'ADY

ROS, územná pôsobnosť v okresoch	Počet okresov	Rozloha územia v km	Počet obyvateľov regiónu	Počet obcí a miest v regiónu	Počet zamestnancov
www.sosbb.sk SOS BB, okresy: Banská Bystrica, Brezno	2	2074,6	174 844	72	13,8
www.gmos.sk GMOS RS, okresy: Rimavská Sobota, Revúca	2	2201,4	123 160	149	9,3
www.h-ios.sk HIOS VK, okres: Veľký Krtíš	1	848,2	45 654	71	7,5
www.noslc.sk NOS LC, okresy: Lučenec, Poltár	2	1301,8	95 229	79	12,5
www.osvetazvolen.sk POS ZV, okresy: Zvolen, Detva, Krupina	3	1793,1	122 670	77	8,2
www.osvetaziar.sk POS ZH a pobočka v Banskej Štiavnici, okresy: Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica, Žarnovica	3	1235,5	90 774	68	13
spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu
6 ROS	13	9454,6	652 221	516	64,3

Vekový priemer zamestnancov - 48,8 roka, priemerná mzda - 667 €. Počet zamestnancov nepostačujúci - najmä HIOS VK, POS Zvolen a GMOS Rimavská sobota.

PRIESTOROVÉ A TECHNICKÉ VYBAVENIE ROS BBSK

ROS BBSK - okrem HIOS VK - vo výpožičke, majú hlavné sídlo vo vlastnej správe.

NOS LC, POS ZH a GMOS RS - stav budov nevyhovujúci, energeticky náročný, technické vybavenie - vrátane HIOS VK, značne opotrebované a zastarané.

ROS	Počet budov v správe	Sála / kapacita	Klubové priestory / kapacita	Dielne ľudových remesiel / kapacita
GMOS RS	2	1/120, nefunkčná	1/20	-
HIOS VK	vo výpožičke	-	1/15	-
NOS NKP LC	1	-	1/15, 1/20	-
POS ZV	1	-	1/20, 1/12	1/15
POS ZH	1	1/250	1/60, 1/20, 1/10	1/15
SOS NKP BB	1	1/80	1/15	1/15

ROS v roku 2014

Pri plnení úloh sa sústreďovali na oblasť živej kultúry, uchovávanie a ochranu kultúrneho dedičstva, rozvoj miestnej kultúry a záujmovej umeleckej činnosti (ZUČ), záujmového vzdelávania, na odbornú-metodickú, propagačnú a dokumentačnú činnosť.

Dôraz kládli na kvalitnú prípravu súťažných podujatí, vzdelávacích a prezentačných aktivít, na vyhľadávanie talentov pôsobiacich v oblasti neprofesionálnej umeleckej tvorby, rozvoj ich umeleckého potenciálu a kreativity, ako aj na celkové skvalitnenie kultúrno-osvetových služieb poskytovaných širokej verejnosti v Banskobystrickom kraji.

Osobitnú pozornosť venovali znevýhodneným skupinám obyvateľstva, podpore menšinovej kultúry a cezhraničnej spolupráci v južnej časti kraja. V ROS bolo v roku 2014 evidovaných **465 súborov** ZUČ, ktoré mali cca **13 370 členov** a **446 jednotlivcov**

PLNENIE MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV

ROS BBSK	Plán 2014	Skutočnosť 2014	Plnenie v %
Súťaže, prehliadky a festivaly-hlavný organizátor	122	125	102,5%
Súťaže, prehliadky a festivaly v spoluorganizácii	41	42	102,4 %
Výchovno-vzdelávacie podujatia	178	272	152,8%
Kultúrno-spoločenské podujatia	132	148	112,12%

SÚŤAŽE, PREHLIADKY A FESTIVALY - ROS hlavný organizátor

Zrealizované prehliadky, festivaly a postupové súťaže ZUČ (okresné, regionálne, krajské, celoštátne) vyhlásené pre SR Národným osvetovým centrom v Bratislave v odboroch:

- ochotnícke divadlo, umelecký prednes, literárna tvorba,
- hudba, spev a tanec,
- výtvarníctvo, film a fotografia,
- scénický folklór a ľudová kultúra

ROS	SOS BB	POS ZV	POS ZH	GMOS RS	NOS LC	HIOS VK	Spolu	Diváci
okresné a regionálne	16	12	20	19	8	8	83	21 435
krajské a nadregionálne	7	3	4	1	1	3	19	4 741
celoštátne	7	5	3	2	1	1	19	13 103
medzinárodné		2			2		4	7 900
Spolu	30	22	27	22	12	12	125	47 179

Účast': 458 kolektívov a 8127 súťažiacich, účinkujúcich

SÚŤAŽE, PREHLIADKY A FESTIVALY v spolupráci

ROS	SOS BB	POS ZV	POS ZH	GMOS RS	NOS LC	HIOS VK	Spolu
Spolu	8	7	4	9	7	7	42

FOLKLÓR A ĽUDOVÁ KULTÚRA

Osobitnú úlohu plnili ROS v starostlivosti o ľudovú kultúru a uchovávanie folklórnych tradícií. Okrem vyhlásených postupových súťaží a vzdelávania pripravovali zvykoslovné programy, koncerty ľudových hudieb, v profilových programoch predstavili významných predstaviteľov ľudovej kultúry.

V kraji zorganizovali alebo boli spoluorganizátormi významných jedno a viacdňových folklórnych festivalov. Ich súčasťou boli scénické programy, výstavy, súťaže, jarmoky ľudových remesiel, gastronómia, ľudové zábavy. Okrem domácich reprezentantov na festivaloch účinkovali hostia aj z ďalších slovenských regiónov a zo zahraničia. Na jednom festivale sa predstavilo okolo 1 000 účinkujúcich. Programy videlo 5 - 10 tisíc návštevníkov. Medzi takéto podujatia patrili napr.:

Klenovská rontouka, folklórny festival v **Klenovci**, spolupráca GMOS

Novohradský folklórny festival v Lučenci a Koliesko v Kokave nad Rimavicou, spolupráca NOS

Hontianska paráda Hrušov, spolupráca HIOS VK

Gajdošské fašiangy, medzinárodné stretnutie gajdošov v **Malej Lehote**, spolupráca POS - ZH

Folklórne slávnosti pod Poľanou v Detve, spolupráca POS ZV

Horehronské dni spevu a tanca v Heľpe a **Bystrická folklórna haravara v Banskej Bystrici**, hlavný organizátor SOS

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE PODUJATIA

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE PODUJATIA ZUČ

Tvorivé dielne, metodické stretnutia, školenia, vzdelávacie semináre pre amatérskych výtvarníkov, fotografov, filmárov, divadelných režisérov a hercov ochotníckych divadiel, pre recitátorov a ich lektorov, pedagógov škôl, pre vedúcich folklórnych súborov a skupín, ľudových a dychových hudieb, dirigentov speváckych zborov.

ROS	SOS BB	POS ZV	POS ZH	GMOS RS	NOS LC	HIOS VK	Spolu	ÚČASŤ
Jednorazové podujatia	36	18	9	21	4	7	95	3 840
Cyklické podujatia	4/18	6/89	2/4	10/30	5/19	4/20	29/180	3 569
Spolu	54	107	13	51	23	27	275	7 409

V spolupráci s inými organizátormi: 4.

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE PODUJATIA - OBČIANSKE

Zamerané na prevenciu protispoločenských javov, zdravý životný štýl a environmentálnu výchovu mladých ľudí, na popularizáciu významných osobností vedeckého, kultúrneho a spoločenského života.

ROS	SOSBB	POS ZV	POS ZH	GMOS RS	NOS LC	HIOS VK	Spolu	ÚČASŤ
Jednorazové podujatia	29	6	7	2	13	0	57	2 486
Cyklické podujatia	0	1/11	3/33	0	2/6	0	6/50	816
Spolu	29	17	40	2	19	0	107	3 302

V spolupráci s inými organizátormi: 8.

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

Dopĺňajú programovú ponuku miestnej kultúry, prezentujú sa na nich najlepší jednotlivci a kolektívy ZUČ. Podujatia boli realizované v mestách a obciach BBSK v rámci rôznych programových cyklov, pri príležitosti dní obcí, výročí osobností, historických udalostí a pod. ROS zorganizovali pre obyvateľov a návštevníkov kraja **118** verejných kultúrno-spoločenských podujatí.

ROS	SOS BB	POS ZV	POS ZH	GMOS RS	NOS LC	HIOS VK	Spolu	NÁVŠTEVNÍCI
podujatí	23	19	29	37	5	5	118	19 235

Predstavilo sa **136** kolektívov a **2 349** účinkujúcich.

Kultúrno-spoločenské podujatia spolupráci s inými organizátormi: 58.

INÉ PODUJATIA (dielne ľudových remesiel, výstavy, kluby)

Dielne ľudových remesiel - zamerané na regionálnu výchovu a výučbu remeselných techník. Práca v dielňach ROS bola súčasťou školského vyučovania žiakov a študentov, remeselné kurzy sa stretávali so záujmom detí aj dospelých, výstavy predstavili najlepšie práce amatérskych výtvarníkov, fotografov, majstrov ľudovej výroby. Stretnutia v kluboch vytvárali priestor pre získavanie nových poznatkov aj praktických zručností. Rozdielne výsledky ROS v týchto ukazovateľoch dlhodobo ovplyvňuje ich priestorové zázemie, technické vybavenie, ale aj personálne obsadenie jednotlivých stredísk.

ROS	SOS BB	POS ZV	POS ZH	GMOS RS	NOS LC	HIOS VK	Spolu	NÁVŠTEVNÍCI
podujatí	263	61	126	20	48	4	522	27 219

ROS v roku 2014 vydali **38** programových bulletinov a publikácií.

VÝBER Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH PODUJATÍ V ROKU 2014

Gemersko-malohontské osvetové stredisko (GMOS RS)

FEDIM Tisovec 2014, celoštátna prehliadka divadla mladých

Zlatá podkova, zlaté pero, zlatý vlas, celoštátna súťaž v prednese slovenskej rozprávky na počesť Pavla Dobšinského

Zochova divadelná Revúca, krajská súťaž ochotníckych divadiel

Dotyky s históriou - programy približujúce kultúrne pamätihodnosti a národných dejateľov Gemera-Malohontu

Život v pohybe, festival tanca, hudby a spevu pre rómske deti

Festival Janka Plichtu - festival dychových hudieb

VÝBER Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH PODUJATÍ V ROKU 2014

Hontiansko- ipeľské osvetové stredisko (HIOS VK)

Letný filmový festival HAH, festival hraného amatérskeho humoru v Dolnej Strehovej

Filmové cestičky, prehliadka dokumentárnych filmov

Hradská muzika, festival malých dychových hudieb v Modrom Kameni

Detský hudobný festival - krajská súťažná prehliadka ľudových hudieb, spevákov a inštrumentalistov

Tradičná čipka v nových podobách - kurzy paličkovanej čipky z regiónu Hont v súčasnej výtvarnej textilnej tvorbe

Chrámová pieseň - krajský festival speváckych zborov

VÝBER Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH PODUJATÍ V ROKU 2014

Novohradské osvetové stredisko (NOS LC)

Divadelná jeseň, divadelný festival v Lučenci za účasti divadelných súborov z krajín V4
Kármánove dni, cyklus literárno -vzdelávacích programov
Poipeľský umelecký festival, festival národnostných menšín regiónu
Novohradský folklórny festival v Lučenci
Heligónky nad Budinou - prehliadka heligonkárov kraja
Festival zhudobnených veršov

VÝBER Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH PODUJATÍ V ROKU 2014

Podpolianske osvetové stredisko (POS ZV)

Divadelné podzámčie Zvolen, festival pouličného divadla s medzinárodnou účasťou

Petzvalov mapový okruh - celoštátna súťaž fotografov

Štúrov Zvolen, celoštátna súťaž detí a mládeže v rétorike

Chrámová pieseň, festival speváckych zborov

Medzinárodný detský folklórny festival

Život s piesňou, cyklus podujatí s ľudovou piesňou

VÝBER Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH PODUJATÍ V ROKU 2014

Pohronské osvetové stredisko (POS ZH)

Rozprávkové javisko, krajská prehliadka detskej dramatickej tvorivosti

Cineama - krajská súťaž amatérskeho filmu

Krajský deň tanca, súťaž v modernom scénickom tanci

Tak píšem ja, celoštátna súťaž v literárnej tvorbe detí a dospelých

Vianoce a capella - prehliadka vokálnych skupín

Cestičky lásky - prehliadky Banskej Štiavnice po stopách Sládkoviča a Maríny

VÝBER Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH PODUJATÍ V ROKU 2014

Stredoslovenské osvetové stredisko (SOS BB)

Sládkovičova Radvaň - krajská súťaž detí a dospelých recitátorov a divadiel poézie

Výtvarné spektrum - krajská súťaž a výstava neprofesionálnych výtvarníkov

Mládež spieva - krajská súťaž mládežníckych speváckych zborov

POP BB - celoštátna súťaž v speve populárnej piesne detí a mládeže

Divadelná Chalupka - inšpiratívny festival slovenských divadiel v Brezne a okolí

Víkend s fotografiou - tvorivé dielne a inšpiratívne výstavy amatérskych a profesionálnych fotografov so SR a ČR

Sárova Bystrica, celoštátna súťaž moderátorov

Večery s ľudovou hudbou, Divadelné štvrtky, Literárno-hudobné večery - programové cykly pre verejnosť

ZÍSKANÉ GRANTY, DOTÁCIE A KULTÚRNE POUKAZY

ROS BBSK v roku 2014 získali na podujatia 71 grantov v celkovej hodnote 147 173.- €, z toho kultúrne poukazy v čiastke 13.558 €.

ROS	Granty a dotácie	Z toho KP
SOS BB	57 018	4 918
POS ZV	19 732	1 632
POS ZH	13 333	3 733
NOS LC	17 154	2 504
GMOS RS	27 092	492
HIOS VK	12 844	279
Spolu	147 173	13 558

ZÁVER

Na dosiahnuté výsledky v r. 2014 malo vplyv finančné zabezpečenie ROS, ale aj personálne, technické a priestorové zabezpečenie osvetových stredísk. Všetky podujatia väčšieho rozsahu, najmä krajské a celoštátne súťaže, folklórne a divadelné festivaly s dlhoročnou tradíciou a viaceré vzdelávacie a kultúrno - spoločenské programy, usporiadali len vďaka financovaniu z podporných fondov, najmä MK SR a finančnej podpore niektorých vybraných projektov zriaďovateľom.

Dianie v miestnej kultúre a kultúrno-osvetovú činnosť v regiónoch kraja, okrem ekonomickej situácie, dlhodobo ovplyvňuje aj podpora aktivistov miestnej kultúry a kultúrneho diania miestnou samosprávou, vekové zloženie a sociálne rozvrstvenie obyvateľstva, vzdelanostná úroveň, zamestnanosť, podpora rozvoja umeleckého talentu žiakov a študentov zo strany pedagógov, ako aj rozmiestnenie škôl v regióne, tradície, personálne zázemie a úroveň kultúrnej infraštruktúry v obciach a mestách. Napriek často zložitej situácii, v ktorej sa ROS BBSK nachádzajú, plánované úlohy na rok 2014 splnili.

Ďakujeme za pozornosť !